

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální školy, Brno, Sekaninova 1

Sekaninova 1, 614 00 Brno

Identifikátor školy: 600 025 098

Termín konání inspekce: 1. – 6. prosinec 2004

Čj.:	12-1435/04-5187
Signatura:	k12zy504

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální školy, Brno, Sekaninova 1 zřídil Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3/5, Brno. Škola je příspěvkovou organizací sdružující zvláštní školu (dále jen ZvŠ) s kapacitou 178 žáků, pomocnou školu (dále jen PŠ) s kapacitou 20 žáků, školní družinu s kapacitou 36 žáků, speciálně pedagogické centrum (dále jen SPC) a školní jídelnu s kapacitou 100 jídel. Žáci jsou vyučováni podle platných vzdělávacích programů pro zvláštní školu a pomocnou školu. V PŠ jsou rovněž vzděláváni žáci dle rehabilitačního programu a žáci s autismem. Škola má odloučená pracoviště na ul. Husovická 14 a Ostrá 1.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole a pomocné škole ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole a pomocné škole ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve zvláštní škole v předmětech pracovní vyučování, matematika, český jazyk, řečová výchova, občanská výchova ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přípravné třídě zvláštní školy ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v pomocné škole ve všech předmětech ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Odborná a pedagogická způsobilost byla zjišťována u všech 21 učitelů ZvŠ, PŠ. Požadované podmínky nesplňuje pět vyučujících, z nichž jedna si doplňuje vzdělání dálkovým studiem. Výchovná poradkyně je ve funkci druhým rokem a doposud nezačala kvalifikační studium. Úvazky učitelů jsou přidělovány promyšleně, s přihlédnutím k jejich pedagogickým zkušenostem. Vedení školy se snaží o to, aby v nižších ročnících vyučoval jeden vyučující všechny předměty. Ve škole pracují tři asistenti učitele z prostředí romské komunity, kteří absolvovali kurs romského asistenta. V pomocné škole pomáhá realizovat výchovně-vzdělávací proces ve třídě s běžným vzdělávacím programem pomocné školy jedna z vychovatelek. Ve dvou třídách, kde jsou vzděláváni žáci podle rehabilitačního programu a do nichž jsou zařazeni žáci s poruchou autistického spektra, je pouze jedna učitelka, což není v souladu s platným právním předpisem. Vzhledem k tomu, že činnosti, které má ve třídě zajišťovat druhý pedagog, provádějí odborní pracovníci ústavu sociálních služeb, je i přes tento nedostatek péče o tyto žáky v požadovaném rozsahu a kvalitě zabezpečena.

Škola má vypracován organizační řád, ve kterém jsou stanovena pravidla činnosti školy, systém řízení a zastupitelnost vedoucích zaměstnanců. Kompetence a povinnosti všech zaměstnanců jsou jasně stanoveny v pracovních náplních. V přehledně zpracovaném materiálu jsou uvedeny veškeré funkce pracovníků ve škole. Informační systém je důsledně propracovaný, je účinný a funkční. Je zajištěn týdněmi provozními poradami, poradami SPC a pedagogickou radou. Poradním orgánem, který přispívá ke zkvalitnění práce školy, jsou metodická zařízení pro jednotlivé stupně ZvŠ a pro PŠ. Na jejich schůzkách se řeší provozní a organizační záležitosti týkající se výuky a výchovného procesu. Jednání metodického zařízení nižšího stupně se účastní i vychovatelky školní družiny.

Ředitelka školy má vytvořen účinný systém vedení zaměstnanců. Pedagogickým pracovníkům nechává prostor pro jejich vlastní iniciativu. Začínající učitelé jsou do praxe uváděni zkušenými učiteli. Kontrolní a hospitační činnost ředitelky a její zástupkyně je plánována. Reaguje však i na aktuální situaci ve výchovně-vzdělávací práci. Z hospitačí jsou prováděny zápisy, které obsahují kromě popisu průběhu hodin i zjištěné klady a nedostatky i doporučení pro zlepšení výuky. Závěry z kontrolní a hospitační činnosti vedoucí pracovníci s učiteli projednávají. Výsledky z hospitační činnosti ředitelka předkládá za určité období pedagogické radě. V oblasti personální se snaží vytvořit stabilizovaný pedagogický sbor s odbornou a pedagogickou způsobilostí. V souladu s potřebami, cíli a vzdělávacími programy speciálních škol i se zájmy vyučujících podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. V letošním školním roce se učitelé zaměřili na oblasti využívání alternativních způsobů čtení a získávání zkušeností při návštěvách jiných obdobných škol a pracovišť. Poznatky si vyučující předávají při jednáních pedagogické rady a prakticky je uplatňují ve výchovně-vzdělávací činnosti. Stanovená kritéria pro přidělování osobních příplatků a mimořádných odměn slouží k hodnocení zaměstnanců a současně jsou i účinným nástrojem jejich profesního růstu a zlepšování výchovně-vzdělávací práce školy.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti školy jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Speciální školy ke své činnosti využívají několik budov. V jednom uzavřeném areálu jsou umístěny všechny třídy zvláštní školy. Vhodné podmínky má v něm i školní jídelna a školní družina. Na odloučeném pracovišti umístěném v těsné blízkosti hlavní budovy školy sídlí speciální pedagogické centrum, přípravná třída a část školní družiny. Na druhém odloučením pracovišti umístěném v ústavu sociální péče je pomocná škola.

Zvláštní škola má kromě kmenových tříd vhodně vybavené samostatné odborné učebny pro výuku hudební výchovy, výpočetní techniky a pracovního vyučování – šicí dílnu, dvě dílny na zpracování dřeva a kovových materiálů, cvičnou kuchyňku a školní pozemek. Nemá však samostatné odborné učebny pro přírodovědné předměty. Kmenové učebny jsou vybavené tradičně rozmístěným žákovským nábytkem. Ten je postupně vyměňován a doplňován novými výškově nastavitelnými lavicemi pro jednoho žáka, které v případě potřeby umožňují snadnou manipulaci a přeskupování. Třídy nižšího stupně jsou méně prostorné, nelze v nich zřídit relaxační kouty. Učebny jsou vkusně vyzdobeny pracemi žáků a názorným materiálem, který je využíván při výuce. Pro tělesnou výchovu jsou vytvořeny kvalitní podmínky. Škola má tělocvičnu s potřebným zázemím a venkovní sportoviště s umělým povrchem. Prostorné chodby jsou využívány k relaxaci žáků o přestávkách.

Vzdělávání žáků pomocné školy probíhalo ve vhodně vybavených a velikostí odpovídajících prostorách, kam jsou žáci denně dováženi. Dostatečné množství názorných a stimulujících pomůcek, které pedagogové vyžívali při práci se žáky, odpovídající prostory pro práci a odpočinková místa umožňovaly jak nerušenou individuální práci, tak i potřebný klid pro odpočinek a relaxaci. Celkově prostředí působilo příjemným a útulným dojmem.

Škola pro žáky zajišťuje v dostatečném množství učebnice, učební texty a pracovní sešity. Učitelé mají k dispozici hlavně starší učební pomůcky. Audiovizuální technika je rozmístěna jen v některých učebnách. Učebna výpočetní techniky je vybavena novějšími počítači zapojenými do sítě a připojenými na Internet.

Ředitelka a její zástupkyně sledují využívání učebních pomůcek i didaktické techniky při hospitačích. Vedoucí metodických zařízení předkládají vedení školy požadavky k doplnění sbírek pomůckami. Jejich nákup je realizován podle důležitosti a finančních

možností. Tělocvičnu, venkovní sportovní areál a některé učebny využívá k různým aktivitám Sdružení pro pomoc mentálně postiženým.

Úroveň materiálně–technických podmínek školy byla celkově velmi dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka probíhala v souladu se schválenými vzdělávacími programy – *Vzdělávacím programem zvláštní školy* č. j. 22 980/97-22 s platností od 1. září 1997, *Vzdělávacím programem pomocné školy* č. j. 24 035/97-22 s platností od 1. září 1997 a *Rehabilitačním vzdělávacím programem pomocné školy* č. j. 15 988/2003 s platností od 1. září 2003. V přípravné třídě probíhalo vzdělávání žáků podle vytvořeného *Rámcového plánu přípravného ročníku* a podrobně rozpracovaných *Osnov pro přípravný ročník na zvláštní škole*. Vytvořené dokumenty jsou obsahově v souladu s metodickými materiály MŠMT. Pro některé žáky je délka výuky v souladu s platným právním předpisem a na základě doporučení odborného pracoviště upravena tak, aby odpovídala jejich možnostem.

Učební dokumenty jsou naplňovány v plném rozsahu včetně IX. třídy ZvŠ, kde úprava učebního plánu nepřekročila povolených 30 %. Rozvrh hodin byl v souladu s učebním plánem. Povinná dokumentace je pečlivě vedena a průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání a výchovy. Kontrolu plnění učebních osnov provádí ředitelka a její zástupkyně zejména hospitační činností. Výsledky kontrol vedení školy analyzuje a o jednotlivých zjištěních informuje učitele na jednáních pedagogické rady.

Pro žáky v pomocné škole a pro několik žáků ve zvláštní škole byly vypracovány kvalitní individuální vzdělávací programy. SPC při škole spolupracuje na jejich tvorbě a průběžně ověřuje jejich účinnost. Učitelé sledují průběh vzdělávání jednotlivých žáků, individuální plány průběžně vyhodnocují a v závěru školního roku provádějí písemné vyhodnocení, které je součástí osobní dokumentace žáků. Toto řešení poradenské péče o žáky školy je účelné a efektivní

V rozvrhu hodin jsou plně respektovány psychohygienické zásady. Školní řád je podrobně zpracován a svým obsahem odpovídá ustanovení obecně závazných právních předpisů. Jsou v něm stanovena práva a povinnosti žáků. Škola má rovněž vypracovány řady odborných učeben.

Informační systém vůči žákům i rodičům je funkční. Žákům se dostává potřebných informací prostřednictvím nástěnek, školního rozhlasu, od učitelů, výchovného poradce, metodika prevence, asistentů učitele či pracovníků SPC. Rodiče jsou informováni prostřednictvím žákovských knížek a deníčků nebo osobně na třídnických schůzkách, hovorových hodinách a při návštěvě rodiny.

Výchovné poradenství je těsně propojeno s celkovou výchovně-vzdělávací činností, výchovná poradkyně (VP) je členkou širšího vedení školy. Řídí se podrobně zpracovaným plánem práce a zaměřuje se především na řešení výchovných problémů žáků. Spolu se školním metodikem prevence (ŠMP) sleduje výskyt sociálně patologických jevů, je v kontaktu se specializovanými pracovišti, sociálními pracovníky i Policií ČR. Škola řeší nejčastěji projevy vysoké agresivity žáků a záškoláctví. Zjištěné případy projednává výchovná komise za účasti rodičů, eventuálně sociálních kurátorů. I přes spoluúčast romských asistentů je spolupráce s rodiči žáků obtížná. V oblasti volby povolání spolupracuje VP s poradenskou pracovnící EQUAL, žákům jsou poskytovány podrobné informace o možnostech a podmínkách dalšího vzdělávání, avšak zájem ze strany žáků a jejich rodičů je minimální. ŠMP je rovněž speciální

pedagog, vypracovaný minimální preventivní program zaměřuje na snížení výskytu sociálně patologických jevů.

Průběh a výsledky vzdělávání v přípravné třídě

Vzdělávací práce se řídila vytvořeným tematickým plánem, který zahrnoval všechny oblasti rozvoje osobnosti dětí. V realizaci se nejvíce zaměřovala na rozvíjení schopnosti porozumět a umět alespoň na základní úrovni používat český jazyk a tím umožnit dětem zapojit se úspěšně do dalšího vzdělávání. Bezprostřední příprava vycházela ze systematické spolupráce pedagogů s odbornými pracovníky speciálně pedagogického centra. Společně zaměřovali práci do oblastí, kde byly zjištěny největší nedostatky.

Dlouholeté zkušenosti a zájem o děti jak učitelky, tak i romské asistentky spolu s jejich schopností porozumět a pozitivně ovlivňovat dětské projevy výrazně příznivě ovlivňovaly sledovanou vzdělávací práci.

Práce s dětmi byla organizována ve dvou blocích, ve kterých se plynule prolínaly složky naplánované v programu třídy. Metody a formy byly voleny promyšleně. Vhodně byly zařazovány společné aktivity, které nenásilně vedly k plnění povinností, respektování základních norem chování a posilovaly žádoucí mezilidské vztahy. Většina činností však probíhala společně pod vedením učitelky v jedné místnosti, což do značné míry ztěžovalo kontrolu správnosti prováděných úkolů. Asistentka pouze podle potřeby pomáhala. Vzhledem k malým místnostem děti neměly pro samostatnou práci dostatečný osobní prostor, neúmyslně rušily kamarády, a tím vznikaly zbytečné konflikty. Činnost pedagogů se pak mnohdy více orientovala na jejich řešení než účinné individuální působení. Obsah vzdělávání se v součinnosti s odborníky centra cíleně zaměřoval na rozšiřování poznatků z běžného života dětí, motorických dovedností, upevňování základních hygienických, stravovacích a zdvořilostních návyků.

Zavedení pravidelného režimu, laskavý a vstřícný přístup pedagogů vytvářely ve třídě prostředí klidu a pohody, kam děti s ochotou docházely. Nenásilná motivace, která až na některé výjimky vycházela z konkrétních životních situací, přirozeně vzbuzovala jejich zájem a aktivitu.

Velká pozornost byla ve spolupráci s logopedkou SPC věnována komplexnímu rozvoji komunikace dětí. Řečový projev dospělých sice mírně převažoval, byl to však důsledek nutnosti znovu vysvětlovat dětem význam slov, což souviselo s mnohdy nepřesným porozuměním pojmům a jejich používáním. Prostor pro vzájemnou komunikaci dětí i s dospělými byl dostatečný a děti ho spontánně využívaly. Pedagožky při ní citlivě reagovaly na potřeby dětí a korigovaly jak obsahovou, tak výrazovou stránku jejich projevů.

Povzbuzující hodnocení posilovalo jejich sebedůvěru, nebylo však věcné a adresné a nevedlo tak k vytváření základů sebehodnocení.

V přípravné třídě byla úroveň výchovně-vzdělávací činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání ve třídách pomocné školy

Všichni žáci měli pro svůj optimální rozvoj kvalitně zpracován individuální plán, se kterým byli seznámeni rodiče. Pečlivá, promyšlená příprava pedagogů vycházela z velmi dobré znalosti každého žáka i jeho aktuálních možností a umožňovala mu postupovat vlastním tempem a rozvíjet se podle svých potřeb a možností.

Vysoké osobní nasazení a zaujetí všech pedagogických pracovníků při práci pozitivně ovlivňovalo kvalitu výuky, která vzhledem k rozsahu a hloubce postižení žáků vyžadovala velmi specifický přístup.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu, stejně jako volené metody a formy práce, důsledně zohledňovaly rozsah, hloubku i specifika postižení jednotlivých žáků. Spolu s promyšleně využívanými pomůckami, většinou vyráběnými učitelkami, upevňovaly a při individuálním nácviku rozvíjely schopnosti žáků s cílem vyrovnávat deficity v postižených oblastech. Hlavními činnostmi v průběhu dne byla opakovaná individuální cvičení zrakové a sluchové diferenciaci, hmatu a cvičení prostorové orientace. Velká pozornost byla věnována rozvíjení přiměřených poznatků, nácviku základů sebeobsluhy a hygieny, grafomotorických dovedností a zejména schopnosti dorozumět se. U žáků s diagnostikovanou poruchou autistického spektra byla uplatňována strukturovaná výuka. Promyšlená organizace, přehledný a dobře viditelný denní režim i uspořádání prostoru pro individuální práci a nácvik umožňovaly žákům osvojovat si vzorce chování pro používání v běžných, opakujících se situacích.

Promyšlené využívání motivačního systému spolu s přehlednou organizací činností i vstřícnost a důslednost vyučujících přispívaly u většiny žáků k ochotě plnit zadané úkoly.

Vyučující vytvářely klidný průběh dne a příjemnou atmosféru ve třídě a tím i vhodné prostředí pro působení v oblasti podpory sociálních dovedností žáků a jejich komunikace. Dařilo se jim taktně zvládat problémové situace, které v důsledku postižení žáků poměrně často vznikaly. Verbální projevy dospělých byly klidné, pokyny žákům jednoduché a konkrétní. Pedagožky je trpělivě opakovaly a snažily se, aby žáci zadané úkoly pochopili a zvládli. Podle potřeby využívali náhradní komunikaci.

Vyučující respektovaly osobní tempo jednotlivých žáků, citlivě reagovaly na jejich unavitelnost, poskytovaly jim potřebnou podporu a povzbuzovaly je při plnění úkolů. Sledovaly jejich naladění a pro individuální působení využívaly vhodných momentů. Zpětnou vazbu o úspěšnosti jim formou odměny poskytovaly po splnění každého úkolu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve třídách pomocné školy měly vynikající úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce, řečové výchově, matematice a občanské výchově na všech stupních zvláštní školy

Výuka se řídila tematickými plány, které odpovídaly učebním osnovám. Cíle sledovaných hodin byly zaměřeny především na vzdělávací obsah, z části též na dovednosti žáků. Rozvoj klíčových kompetencí obsahovaly jen zcela okrajově. V průběhu hodin se dařilo tyto cíle z větší části plnit, přičemž byly respektovány individuální vzdělávací potřeby žáků.

Hospitace se uskutečnily u 14 pedagogických pracovníků. Tři z učitelů na středním a vyšším stupni tyto podmínky nespĺňují, což kvalitu sledované výuky nepříznivě ovlivnilo pouze částečně v nižší pestrosti využívaných forem a metod práce.

Prostředí kmenových tříd, v nichž veškerá výuka probíhala, bylo velmi pěkné. Světlé a čisté třídy jsou esteticky vyzdobeny množstvím květin, výtvarnými pracemi žáků i řadou učebních pomůcek často zhotovených samými učiteli, které zvyšovaly podnětnost pro výuku. Ve všech hospitovaných předmětech byli žáci vybaveni vhodnými učebnicemi a pracovními sešity, jež ve výuce často používali. Žákům byly připravovány i další učební materiály, které zvyšovaly názornost výuky a podporovaly její činnostní charakter. Didaktická technika byla využita spíše sporadicky.

Většina výuky byla organizována tak, aby měli žáci možnost co nejčastěji se zapojit do činností. Ty se účelně střídaly a umožňovaly žákům přirozenou relaxaci. V průběhu samostatné práce učitelé respektovali individuální tempo žáků a jejich schopnosti, v případě potřeby jim jednotlivě pomáhali. V části hodin byla zvolena skupinová práce, do níž se žáci vcelku ochotně zapojili. Na nižším stupni však učitelé formy práce založené na vzájemné spolupráci žáků nezařazovali. Pomocí her si žáci rozvíjeli motoriku, prostorovou orientaci,

slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti. Do diskuse v komunitním kruhu v hodině *občanské výchovy a řečové výchovy* se podle svých vyjadřovacích schopností zapojili. Záměrná relaxace byla většinou účelná, pouze výjimečně byla zařazena příliš pozdě. V jedné vyučovací hodině nebyla příležitost k relaxaci vytvořena vůbec, i když vzhledem k jejímu stereotypnímu a náročnému obsahu citelně chyběla.

Motivace ve většině hodin byla založena na podpoře a chválení úspěchů žáků. Přesto se u několika z nich projevoval jejich negativní postoj ke škole a činnostem v ní. Učitelé vyvíjeli velké úsilí, aby i tyto žáky pro plnění úkolů získali. Absence vnitřní motivace však byla někdy silnější než motivační úsilí pedagogů. Negativní postoj žáků téměř nebyl pozorován pouze na nižším stupni. Většina vyučujících používala vhodnou a cílenou motivaci po celou hodinu. Bylo patrné, že důsledný trpělivý, laskavý a vstřícný přístup učitelů se odrazil v ochotě žáků spolupracovat s nimi.

Sledovaná výuka probíhala v příznivé atmosféře, kterou učitelé vytvářeli svým trpělivým přístupem. Drobnou nekázeň žáků řešili vlídně, ale důsledně, často se jí snažili předcházet individuálním přístupem. Komunikace byla založena na jednoduchých otázkách učitelů a stručných odpovědích žáků. Ne vždy však žáci dokázali na otázku odpovědět. Součástí každé hodiny bylo vhodné průběžné objasňování významů běžných slov a pojmů.

Učitelé hodnotili žáky velmi často, hodnocení zpravidla souviselo s oceněním výkonu žáka a působilo motivačně. Také v závěru většiny hodin učitelé objektivně zhodnotili práci žáků a pochválili nejaktivnější z nich. Prvky sebehodnocení a vzájemného hodnocení se vyskytly jen v malé míře.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly v hospitovaných předmětech velmi dobré.

Pracovní vyučování

Hospitace byly realizovány ve třídách všech tří stupňů zvláštní školy. Stanovené cíle, formulované převážně jako činnosti a očekávané dovednosti žáků, odpovídaly schopnostem žáků a v průběhu hodin se je dařilo realizovat. Vlastní příprava vyučujících byla kvalitní po stránce metodické i materiální.

Chybějící kvalifikace u tří ze čtyř vyučujících neměla negativní vliv na kvalitu vzdělávání. Výuka byla vedena po stránce odborné i věcné na dobré úrovni. Činnost romského asistenta, který v jedné hodině pomáhal při výchovně-vzdělávací činnosti, při komunikaci se žáky i jejich samostatné práci, byla efektivní.

Odborné učebny odpovídají svými prostorovými podmínkami i vybavením náročným požadavkům na kvalitní materiálně-technické zabezpečení. Výuka na nižším stupni a jedna hodina ve vyšším ročníku probíhaly v kmenové třídě, kde žáci měli vhodně upravené rozmístění nábytku, které umožňovalo vyučujícím efektivně řídit činnosti žáků. Materiál a pracovní nástroje potřebné k výuce byly vždy v dostatečném množství a kvalitě připravené. Žáci však nepoužívali odpovídající ochranné pracovní oděvy.

Výuka byla ve všech hodinách dobře organizovaná, jednotlivé činnosti na sebe vhodně navazovaly a žáci měli příležitost k úspěšnému uplatnění, čehož také většinou využívali. Zásady psychohygieny byly dodržovány. Po seznámení se s postupy činností žáci pracovali individuálním tempem. Učitelé je vedli při jejich samostatné práci a podporovali je v jejich úsilí splnit stanovené úkoly. Na nižším stupni dávali žákům prostor pro realizaci výrobku dle vlastní fantazie. Vychovávali je k odpovědnosti za výsledek vlastní práce.

Vhodně volená průběžná a většinou i úvodní motivace se kladně projevily na aktivitě žáků. Ti byli motivováni především orientací výuky na výsledky vlastní práce a praktické využití získaných dovedností v běžném životě. Motivující pro většinu z nich byla jejich úspěšnost při zhotovování výrobku. Někdy chybělo častější a výraznější využívání pochvaly.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla otevřená a většinou oboustranně vstřícná. To mělo pozitivní vliv na vytváření podnětné pracovní atmosféry. Verbální projev žáků byl přiměřený jejich věku a schopnostem. Vyučující využili charakteru předmětu a jeho obsahu k výchově ke vzájemnému respektování, spolupráci a toleranci.

Učitelé si průběžně ověřovali pochopení zadávaných úkolů, sledovali činnosti žáků. Vhodně reagovali na jejich chyby. Někdy je vedli k sebehodnocení. Klasifikaci neprováděli. V závěru některých hodin chybělo hodnocení splnění cílů a aktivity žáků.

Celkově byla úroveň výchovy a vzdělávání v pracovním vyučování ve zvláštní škole velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Zpětnou vazbu o úrovni vzdělávání škola získává prostřednictvím úspěšnosti žáků v soutěžích a v přijímacím řízení na odborná učiliště nebo přechodu žáků na základní školy. Sleduje a vyhodnocuje příčiny u neprospívajících žáků. Škola je zapojena do projektu „EQUAL“, ve kterém usiluje o uvádění svých absolventů do odborné praxe. Výsledky práce tříd i jednotlivců jsou projednávány na jednáních pedagogické rady a metodických zařízení. V případě potřeby jsou zároveň přijímána opatření ke zlepšení stavu.

Ve třídách pomocné školy jsou výsledky žáků a tím i naplňování individuálních vzdělávacích programů průběžně sledovány a pravidelně vyhodnocovány. Jsou podkladem pro další postup při působení na celkový rozvoj žáků se závažným zdravotním postižením.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní a pomocné škole jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Multikulturní výchova“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.

Speciálně pedagogické centrum, které je součástí školy, výrazně pozitivně ovlivňuje kvalitu vzdělávání žáků přípravné třídy i pomocných tříd. Kvalitně a systematicky prováděná vyšetření jsou dobrým základem pro plánování pedagogů. V případě přípravných tříd koordinuje jejich činnost v rámci města Brna, zprostředkovává setkávání a vzájemnou výměnu zkušeností pedagogů. Speciální pedagog centra pravidelně dochází do přípravné třídy, pracuje s dětmi a poskytuje učitelce a vychovatelce odborné podklady pro další působení na děti. Odborný logoped centra se podílí systematickou individuální prací na rozvoji komunikačních schopností nejen dětí přípravné třídy, ale i žáků pomocné školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* příspěvkové organizace Jihomoravského kraje, č. j. 16/56 ze dne 21. června 2001
2. *Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině* č. j. 16/56 ze dne 21. června 2001 *příspěvkové organizace Jihomoravského kraje, Zvláštní školy, Brno, Sekaninova 1*, č. j. 26 ze dne 15. listopadu 2001

3. *Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině č. j. 16/56 ze dne 21. června 2001 příspěvkové organizace Jihomoravského kraje, Zvláštní školy, Brno, Sekaninova 1, č. j. 30/56 ze dne 20. prosince 2001*
4. *Dodatek č. 3 ke Zřizovací listině č. j. 16/56 ze dne 21. června 2001 příspěvkové organizace Jihomoravského kraje, Zvláštní školy, Brno, Sekaninova 1, č. j. 29 ze dne 19. září 2002*
5. *Dodatek č. 4 ke Zřizovací listině č. j. 16/56 ze dne 21. června 2001 příspěvkové organizace Jihomoravského kraje, Zvláštní školy, Brno, Sekaninova 1, č. j. 41/56 ze dne 17. prosince 2002*
6. *Dodatek č. 4 ke Zřizovací listině č. j. 16/56 ze dne 21. června 2001 příspěvkové organizace Jihomoravského kraje, Speciální školy, Brno, Sekaninova 1, č. j. 71/56 ze dne 19. února 2004*
7. *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 2004, č. j. 31 531/2003-21 ze dne 13. února 2004*
8. *Zápisy z jednání pedagogické rady*
9. *Zápisy z porad*
10. *Zápisy z týdenních provozních porad*
11. *Organizační řád školy ze dne 1. září 2003*
12. *Plán práce pro školní rok 2004/2005*
13. *Personální dokumentace vyučujících ve ZvŠ a PŠ v době konání inspekce*
14. *Doklady o dosaženém vzdělání romských asistentů působících ve Speciálních školách ve školním roce 2004/2005*
15. *Náplně práce pedagogických pracovníků*
16. *Vnitřní kontrolní systém s účinností ode dne 2. ledna 2003*
17. *Funkce pracovníků, správci kabinetů, místností, učebních pomůcek a sbírek – školní rok 2004/2005*
18. *Plán práce MZ 1. stupně – školní rok 2004/2005*
19. *Celoroční plán metodického zařízení – 2. st. – ve školním roce 2004/2005*
20. *Celoroční plán metodického zařízení – 3. st. (7. – 9. roč.) – nedatováno*
21. *Metodické zařízení pomocné školy ve šk. roce 2004/2005*
22. *Zápisy z metodických zařízení ve školním roce 2004/2005*
23. *Školní řád pro školní rok 2004/2005*
24. *Řád cvičné školní kuchyně (bez data)*
25. *Řád prací na školním pozemku (bez data)*
26. *Řád pro tělocvičnu a školní hřiště (bez data)*
27. *Školní řád platný pro prostory pracovního vyučování (bez data)*
28. *Řád tělocvičny ze dne 4. září 2004*
29. *Vnitřní řád školy ze dne 1. září 2004*
30. *Záznamy o práci v nepovinných předmětech (Práce s počítačem, Flétny)*
31. *Záznamy o práci v zájmových útvarech (Taneční kroužek, Romané čhavé, Poupata – taneční kroužek)*
32. *Dlouhodobý plán školy ze dne 21. listopadu 2003*
33. *Střednědobá koncepce školy ze dne 21. listopadu 2003*
34. *Rozhodnutí ředitele o počtu žáků v I.A, ze dne 3. prosince 2004*

35. *Plán výchovného poradenství pro školní rok 2004/2005*
36. *Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005*
37. *Hodnocení Minimálního preventivního programu (MPP) za školní rok 2003/2004*
38. *Tematické plány hospitovaných předmětů platné ve školním roce 2004/2005*
39. *Sešity žáků v hospitovaných třídách a předmětech*
40. *Žákovské knížky žáků hospitovaných tříd*
41. *Předinspekční dokumentace, dotazník pro ředitele školy*
42. *Inspekční zpráva č. j. 122 1298-01160 ze dne 11. prosince 2002*
43. *Kniha úrazů vedená od roku 1996*
44. *Souhlas Školského úřadu Brno se zřízením přípravné třídy ze dne 31. srpna 1993*
45. *Sdělení Výzkumného ústavu pedagogického k přihlášení se školy k experimentálnímu ověřování přípravných tříd pro romské děti čj. 858/93-I ze dne 12. října 1993*
46. *Vyjádření Školského úřadu Brno ke zřízení přípravné třídy podle sdělení MŠMT ČR č. j. 12 748/97-20 ze dne 25. června 1997, čj. ŠÚ 2551/97 ze dne 17. listopadu 1997*
47. *Vyjádření Školského úřadu Brno k aktualizaci „Statutu pokusného ověřování přípravných tříd“ č. j. 12 748/97-20 ze dne 25. června 1997 a doporučení ke zřízení funkce romského asistenta, č. j. ŠÚ 581/98 ze dne 23. března 1998*
48. *Rámcový plán přípravného ročníku bez uvedení data*
49. *Osnovy pro přípravný ročník zvláštní školy využívané ve školním roce 2004/2005*
50. *Třídni knihy přípravné třídy, tříd ZvŠ a PŠ pro školní rok 2004/2005*
51. *Seznamy žáků přípravné třídy, tříd ZvŠ a PŠ pro školní rok 2004/2005*
52. *Třídni výkazy tříd ZvŠ a PŠ pro školní rok 2004/2005*
53. *Katalogové listy žáků ZvŠ a PŠ pro školní rok 2004/2005*
54. *Individuální plány všech žáků pomocné školy pro školní rok 2004/2005*
55. *Osobní přípravy učitelek pomocné školy na práci s dětmi ve školním roce 2004/2005*
56. *Vyhodnocovací listy pro nácvik a samostatnou práci žáků s poruchou autistického spektra ve školním roce 2004/2005*
57. *Grafomotorické sešity žáků pomocné školy ve školním roce 2004/2005*
58. *Průběžné diagnostické záznamy žáků pomocné školy pro školní rok 2004/2005*
59. *Vyhodnocení hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004*
60. *Plán hospitací - školní rok 2004/2005 ze dne 30. srpna 2004*
61. *Kritéria pro přidělování osobního ohodnocení a kritéria přidělování mimořádných odměn ze dne 1. září 2004*
62. *Výroční zpráva školy za školní rok 2003/2004 ze dne 23. září 2004*

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací činnost je personálně zabezpečena pedagogy, kteří převážně splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Získané poznatky spolu výsledky systematicky prováděné hospitační činnosti cíleně využívá ke zkvalitnění vzdělávacího procesu. Organizace školy je promyšlená a funkční, zajišťuje její bezproblémový chod.

Vedení školy pečuje o zlepšování materiálně-technických podmínek. Na všech pracovištích výuka probíhala v esteticky upravených kmenových třídách, odborných učebnách a pracovnách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy směřovaly k naplňování vzdělávacích programů. Pozitivně je hodnocena realizace činnostního pojetí vyučování, vhodná a účinná motivace a návaznost získávaných zkušeností a dovedností na praktický život. Žákům s hlubším postižením důsledná a promyšlená individuální práce umožňovala získávat a upevňovat základní dovednosti a návyky sebeobsluhy a hygieny i elementární znalosti pro zkvalitnění jejich dalšího života. Příjemné prostředí, které vyučující s ohledem na jejich individuální potřeby vytvářeli, pozitivně ovlivňovaly ochotu žáků zapojovat se do plnění úkolů a posilovaly jejich schopnost soustředit se.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jan Dusík	Dusík, v. r.
Členové týmu	PaedDr. Hana Sedláčková	Sedláčková, v. r.
	PhDr. Helena Kneselová, CSc.	Kneselová, v. r.
	Mgr. Vojmír Křupka	Křupka, v. r.

V Brně dne 20. prosince 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. prosince 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Alena Kohoutová, ředitelka školy	Kohoutová, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2005-01-24	12-1008/05/26-986
Zřizovatel		
Rada školy		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.